

CO2-BELEID N5 2022

Organisatie: Sight Landscaping B.V.

Contactpersoon: Sven Wastenecker

Adviseur: Bas de Gooijer

Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 15-11-2022

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1	 INLEIDING EN VERANTWOORDING	3
2	 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	4
2.1	STATEMENT ORGANISATIEGROOTTE	4
2.2	PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL.....	5
2.3	EISEN PROJECT MET GUNNINGVOORDEEL	5
2.4	PROJECTGEGEVENS	6
2.5	CO ₂ -REDUCTIE MAATREGELEN	6
2.6	INTERNE BELANGHEBBENDEN	7
2.7	EXTERNE BELANGHEBBENDEN	7
2.8	WIJZIGING REGISTRATIEWIJZE	7
2.9	FOOTPRINT	7
2.10	VOORTGANG.....	7
3	 VERANTWOORDELIJKHEID DUURZAAMHEID	10
3.4	ENERGIEBELEID EN DOELSTELLINGEN	10
3.4.1	Energiemanagement actieplan	10
4	 BEREKENDE CO₂-EMISSIONS.....	13
4.1.	DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIONS	13
4.2.	EMISSIONS SCOPE 3	14
5	 CO₂-REDUCERENDE MAATREGELEN.....	15
6	 DOELSTELLINGEN.....	16
7	 VOORTGANG.....	17
7.1	SCOPE 1 SUBDOELSTELLING BRANDSTOFVERBRUIK. FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	
7.2	SCOPE 1 SUBDOELSTELLING GASVERBRUIK..... FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	
7.3	SCOPE 2 SUBDOELSTELLING ELEKTRAVEERBRUIK KANTOREN FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	
7.4	VOORTGANG KETENANALYSE ELEKTRISCH HANDMATERIEEL FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	
7.5	VOORTGANG KETENANALYSE GROENAFVALVERWERKING FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	
8	 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	21
8.2	INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	21
8.3	ACTIEVE DEELNAME	21
8.4	LOPENDE INITIATIEVEN	21
5.1.1	Initiatief Stichting Nederland CO ₂ Neutraal	21
5.1.2	Initiatief Bedrijven Kring Harderwijk	22

1 | Inleiding en verantwoording

Sight Landscaping levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor Sight Landscaping zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

- **Inzicht**
Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.
- **CO₂-reductie**
De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.
- **Transparantie**
De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.
- **Deelname aan initiatieven**
(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

2 | Beschrijving van de organisatie

Sight Landscaping is een landelijke groenvoorziener gespecialiseerd in advies, ontwerp, aanleg, onderhoud en beheer van buitenruimtes.

Wij verzorgen de buitenruimtes voor:

- Overheid;
- Zorg;
- Hotels en recreatie;
- Bedrijven en instellingen.

Sight Landscaping heeft naast de hoofdvestiging in Harderwijk, 2 nevenvestigingen, te weten Holten en Eelde. Daarnaast zijn er nog een aantal opstap-/ steunpunten. Zowel de hoofdvestiging als nevenvestigingen bestaan uit een kantoorruimte, onderhoudsruimte/werkplaats en loods voor opslag materieel. Opstappunten zijn meer verzamelpunten van waaruit ploegen vertrekken.

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van Sight Landscaping in het jaar 2021 bedraagt 2.605 ton CO₂. Hiervan komt 2.504 ton voor rekening van projecten en 101 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. Sight Landscaping valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie middelgrote organisatie.

	DIENSTEN ¹²	WERKEN/ LEVERINGEN
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan (>) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1: Indeling groottecategorieën volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd, heeft Sight Landscaping de volgende projecten met gunningvoordeel lopen in 2021. Deze zijn:

- NS Stations
- Gemeente Borger Odoorn, onkruidbeheersing
- Gemeente Harderwijk, beheer openbare ruimte Stadweiden
- Gemeente Amersfoort, SZH
- Gemeente Amersfoort, Vathorst
- Gemeente Amersfoort, Waterwingebied
- Gemeente Arnhem
- BEL, Blaricum, Eemnes en Laren
- Harderwijk Drielanden Stadsdennen
- Harderwijk verhardingen

In de loop van 2021/2022 zijn daar de volgende projecten bijgekomen:

- Flexibele inzet 2021/2022
- Prijscodeboek Groen
- Onkruidbestrijding verhardingen Noardeast-Fryslân
- Groenonderhoud Orlyplein, Changiweg, Elsevierpark
- Raamcontract Snoeien en Rooien Bomen 2021/2024
- Perceel 2 Hoveniersdiensten inclusief gladheidbestrijding
- Onderhoudsbestek fase 1 en 2
- Afprijzen Nulmeting
- Onderhoud tuinen 6 zorgcomplexen
- Ontzorgingscontract onderhoud openbare ruimte
- Maaien bermen en sloten perceel 2
- Integraal onderhoud Wieken-Vinkenhoef 2022-2023
- Raamovereenkomst maaien extensief en intensief gras
- Onkruidbeheersing op verhardingen

2.3 Eisen project met gunningvoordeel

Voor deze projecten stelt de CO₂-Prestatieladder de volgende specifieke en aanvullende eisen:

- De emissiestromen + CO₂-uitstoot en voortgang daarvan moeten apart voor deze projecten inzichtelijk zijn
- De maatregelen die van toepassing zijn op de projecten moeten benoemd zijn (algemene maatregelen op organisatieniveau kunnen ook gelden voor de projecten.)
- Externe en interne belanghebbenden van het project moeten benoemd zijn
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de projecten met gunningvoordeel moeten vastgelegd zijn
- Er dient specifiek gecommuniceerd te worden over de voortgang in CO₂-reductie in de projecten.
- Er moet jaarlijks een energiebeoordeling en een interne controle uitgevoerd worden.

2.4 Projectgegevens

Hieronder worden de projecten met gunningvoordeel benoemd. Per project is aangegeven wie de projectleider is; deze persoon geldt tevens als CO₂-verantwoordelijke. In de volgende paragrafen wordt dieper op bepaalde onderdelen ingegaan.

Voor alle projecten geldt:

Project specifieke emissiestromen	Gasverbruik Groen gas Propaan Brandstofverbruik wagenpark – diesel Brandstofverbruik wagenpark – benzine Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen – diesel Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen – benzine Elektriciteitsverbruik – grijze stroom Elektriciteitsverbruik – groene stroom Zakelijk vervoer – gedeclareerde kilometers
Aanpak emissie inventarisatie	De footprint voor de gehele organisatie wordt eenmaal per jaar opgesteld, de footprint van het project wordt indien mogelijk geregistreerd en anders gebaseerd op het omzetaandeel in de totale bedrijfsvoering.
Projectdoelstelling	Er zijn geen projectspecifieke doelstellingen opgesteld. Voor elk project met gunningsvoordeel gelden de bedrijfsbrede doelstellingen

Tabel 1: Projectgegevens

2.5 CO₂-reductie maatregelen

Hieronder worden de CO₂-reductiemaatregelen die binnen het project worden toegepast, benoemd. Voor de projecten genoemd onder 2.3 liggen de activiteiten in lijn met de algehele bedrijfsvoering. Dit maakt dat de voor de organisatie opgestelde maatregelen ook worden toegepast binnen het project. In onderstaande tabel wordt dit duidelijk uiteengezet.

MAATREGELN	
Algemene maatregelen toepasbaar op project	Aangezien het projecten betreft die niet afwijken van de standaard zijn ook de maatregelen van de algehele organisatie van toepassing voor dit project.
Project specifieke maatregelen	Er zijn geen project specifieke maatregelen opgesteld.
Evaluatie voortgang	De voortgang wordt berekend aan de hand van eerder opgestelde footprints en opgenomen in de communicatie.
Ontwikkelmogelijkheden	Medewerkers worden via communicatieberichten gemotiveerd om bij te dragen aan het uitvoeren van de maatregelen en het bijdragen aan nieuwe maatregelen.

Tabel 2: Maatregelen projecten

2.6 Interne belanghebbenden

Hieronder worden de interne belanghebbenden benoemd. Dit zijn de personen die betrokken zijn bij de uitvoering van het project en die belang hebben bij reductie van CO₂ en energie binnen de organisatie. Zij zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van het uitgezette beleid.

INTERNE BELANGHEBBENDEN	
Projectverantwoordelijke	Werkoverleg
Projectmedewerkers	Werkvoorbereiding Uitvoering Administratie

Tabel 3: Interne belanghebbenden projecten

2.7 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe stakeholders benoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van CO₂ en energie binnen de organisatie. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie.

EXTERNE BELANGHEBBENDEN	
Opdrachtgevers	Werkoverleg
Collega aannemers	Website
Leveranciers	Website
Omwonenden	Website

Tabel 4: Externe belanghebbenden projecten

Er zal jaarlijks gecommuniceerd worden over het project en de uitstoot die gepaard gaat met de werkzaamheden. Ook worden uitgevoerde maatregelen en gerealiseerde CO₂-reductie behandeld. Dit wordt gedaan met de betreffende contactpersonen en aanwezig tijdens werkoverleggen, voornamelijk via email of mondelinge communicatie.

2.8 Wijziging registratiewijze

In 2020 is dat voor de meeste projecten nog gebeurd aan de hand van handmatige projectregistraties, voornamelijk met brandstofbonnetjes. Voor een aantal projecten is de uitstoot al in kaart gebracht aan de hand van een omzetaandeel. Vanaf 2021 zal deze methode gehanteerd worden voor alle projecten met gunningvoordeel. Deze keuze is gemaakt omdat het registratiesysteem per project zo'n 20 uur per week kost en niet tot nauwelijks leidt tot extra inzicht. Deze uren worden liever besteed aan taken die meer bijdragen aan de verduurzaming van Sight als organisatie. De keuze voor deze wijziging in aanpak is verder toegelicht en onderbouwd in de directiebeoordeling van 2021 en in de audit van 2021 officieel goedgekeurd door de certificerende instelling.

2.9 Footprints

In het onderstaand subhoofdstuk worden de footprints van bovengenoemde projecten uiteengezet.

PROJECT	OPDRACHTGEVER	CO2-UITSTOOT O.B.V. OMZETAANDEEL (IN TON)
• BEL	• Gemeente Blaricum Eemnes Laren	• 17,7
• Amersfoort SZH	• Gemeente Amersfoort	• 11,5
• Amersfoort Vathorst	• Gemeente Amersfoort	• 13,3
• Amersfoort WWG	• Gemeente Amersfoort	• 1,3
• Arnhem	• Gemeente Arnhem	• 13,0
• Borger Odoorn	• Gemeente Borger	• 1,4
• Harderwijk Stadsweiden	• Gemeente Harderwijk	• 1,9
• Harderwijk Drielanden Stadsdennen	• Gemeente Harderwijk	• 4,8
• NS Stations	• NS	• 7,6
• Harderwijk Verhardingen	• Gemeente Harderwijk	• 3,6

In 2021 gegund gekregen projecten:

PROJECT	OPDRACHTGEVER	(VERWACHTE) CO2-UITSTOOT O.B.V. OMZETAANDEEL (IN TON)
• Flexibele inzet 2021/2022	• Gemeente Groningen	• 8,1
• Prijscodeboek Groen	• Gemeente Amersfoort	• 8,1
• Onkruidbestrijding verhardingen Noardeast-Fryslân	• Gemeente Noardeast-Fryslân	• 5,5

<ul style="list-style-type: none"> Groenonderhoud Orlyplein, Changiweg, Elsevierpark 	<ul style="list-style-type: none"> Havenbedrijf Amsterdam N.V. 	<ul style="list-style-type: none"> 2,4
<ul style="list-style-type: none"> Raamcontract Snoeien en Rooien Bomen 2021/2024 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Amersfoort 	<ul style="list-style-type: none"> 16,2
<ul style="list-style-type: none"> Perceel 2 Hoveniersdiensten inclusief gladheidbestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> Hogeschool Inholland 	<ul style="list-style-type: none"> 4,1
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoudsbestek fase 1 en 2 	<ul style="list-style-type: none"> Stichting Elisabeth Groen 	<ul style="list-style-type: none"> 1,7
<ul style="list-style-type: none"> Afprijzen Nulmeting 	<ul style="list-style-type: none"> Hogeschool Inholland 	<ul style="list-style-type: none"> 1,8
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud tuinen 6 zorgcomplexen 	<ul style="list-style-type: none"> Lelie Zorggroep 	<ul style="list-style-type: none"> 2,3
<ul style="list-style-type: none"> Ontzorgingscontract onderhoud openbare ruimte 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Maasdiel 	<ul style="list-style-type: none"> 64,3
<ul style="list-style-type: none"> Maaien bermen en sloten perceel 2 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Groningen 	<ul style="list-style-type: none"> 16,3
<ul style="list-style-type: none"> Integraal onderhoud Wieken-Vinkenhoef 2022-2023 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Amersfoort 	<ul style="list-style-type: none"> 5,2
<ul style="list-style-type: none"> Raamovereenkomst maaien extensief en intensief gras 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Renkum 	<ul style="list-style-type: none"> 39,0
<ul style="list-style-type: none"> Onkruidbeheersing op verhardingen 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Harderwijk 	<ul style="list-style-type: none"> 9,1

3 | Verantwoordelijkheid duurzaamheid

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is terug te vinden in de CO₂-footprint. Periodiek (één keer in de 6 maanden) worden de energieverbruiken in kaart gebracht.

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2017 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit door een onafhankelijke.

Op basis van de CO₂-uitstoot in dit referentiejaar wordt bekeken welke maatregelen en doelstelling(en) geformuleerd kunnen worden om de CO₂-uitstoot vanaf dit referentiejaar te reduceren. Jaarlijks wordt bekeken of het gekozen referentiejaar nog steeds geschikt is voor de gestelde doelstelling en/of dat deze aangepast dient te worden.

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2026. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

3.4 Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de doelstelling om in 2026 40% minder CO₂ in scope 1 en 95% minder CO₂ in scope 2 uit te stoten ten opzichte van 2017.

3.4.1 Energiemanagement actieplan

Onderstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de CO₂-footprint.

Scope 1 & 2					
Emissiestroom	Eenheid	Bron	Verantwoordelijke afdeling	Wanneer	Bij wie aan te leveren
Gas - Vastgoed	m ³	(Half) jaaroverzicht van leverancier opvragen	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Brandstof wagenpark	Liters kWh	Rapportages/tankpassen	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Brandstof materieel	Liters/kg	Rapportages/tankpassen	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder

				(half jaar)	
Elektra - Vastgoed	kWh	(Half) jaaroverzicht van leverancier opvragen	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Zakelijke kilometers privéauto's	Km's	Declaraties kilometers of	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Zakelijke OV-kilometers	Euro's	Declaraties kilometers of	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder

Scope 3					
Emissiestroom	Eenheid	Bron	Verantwoordelijke afdeling	Wanneer	Bij wie aan te leveren
Ingekochte goederen en diensten	Euro's	Uitdraai leverancierslijst	Bedrijfsbureau	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Transport van derden	Euro's	Leverancierslijst	Projectleider / planner	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Afval	Liters/kg	Uitdraai afvalstromen	Bedrijfsbureau / Projectleider	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder
Woon-werkverkeer	Postcodes Frequentie Transportmiddel	Enquête + persoonsgegevens	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep	Projectleider CO ₂ -Prestatieladder

				(half jaar)	
Machines en handmateriael	Aantal	Administratie materiael	Finance	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ - Prestatielad der
Groenafvalverwer king	Liters/kg	Uitdraai afvalstromen	Bedrijfsbureau / Projectleider	Jan - Ma (heel jaar), Jul - Sep (half jaar)	Projectleider CO ₂ - Prestatielad der

Tabel 2: Energiemanagement actieplan, 2021-2022

4 | Berekende CO₂-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde 'inventaris aan broeikasgassen' van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten. In de volgende paragraaf wordt de CO₂-footprint van 2020 weergegeven.

4.1. Directe- en indirecte GHG-emissies

2.2.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van Sight Landscaping bedroegen in 2021 2.605 ton CO₂. Hiervan werd 2.572,9 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 20,1 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2).

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIES, GEHELE ORGANISATIE				2021	Heel jaar
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Gasverbruik	53.711	m ³	1.884	101,2	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	44.085	liter	2.784	122,7	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	316.469	liter	3.262	1.032,3	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - LPG	49.198	liter	1.798	88,5	
Propan	5.579	kg	1.725	9,6	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	21.571	liter	2.784	60,1	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	355.150	liter	3.262	1.158,5	
Totaal scope 1				2.572,9	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	556	-	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom wagens	36.230	kWh	556	20,1	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	225.072	kWh	0	-	
Totaal scope 2				20	
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	60.175	km	195	11,7	
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	5.138	km	15	0,1	
Totaal business travel				12	
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				2.605	

Tabel 3: CO₂-uitstoot 2021 (in tonnen CO₂)

4.2. Emissies scope 3

Aan de hand van de 15 GHG-genererende categorieën voor scope 3 is een kwantitatieve analyse opgesteld. Bij deze kwantitatieve analyse is ook per categorie een inventarisatie gemaakt van welke ketenpartners betrokken zijn en welke reductiemogelijkheden er zijn (zie Excel-bestand Scope 3 Analyses). Zie hieronder de resultaten van de meest significante scope 3 categorieën voor Sight Landscaping:

Top – Scope 3 emissies	Uitstoot 2019 (ton CO2)	Uitstoot 2020 (ton CO2)	Uitstoot 2021 (ton CO2)	Absoluut verschil	Verskil gerelateerd aan omzet	Verskil gerelateerd aan gewerkte uren
Categorie 1: Aangekochte goederen en diensten	5.652	3.448	7.068	25%	7%	5%
Categorie 2: Woon-werkverkeer	2.087	658	558	-73%	-77%	-78%
Categorie 3: Productieafval	1.160	974	676	-42%	-50%	-51%
Categorie 4: Downstream transport en distributie	101	38	191	89%	61%	59%

De behaalde voortgang is mogelijk te verklaren door de verbeterpunten die vorig jaar zijn doorgevoerd naar aanleiding van de scope 3 uitstoot. Deze verbeterpunten voor de categorie 'Aangekochte goederen en diensten' bestaan uit het informeren bij leveranciers over de duurzaamheid van de geleverde producten en over eventuele alternatieven. Verder werd het aanscherpen van het inkoopbeleid genoemd, bijvoorbeeld door bij inkoop een verplichting aan te houden tot het voeren van een CO2-reductiebeleid. De reductie op het woon-werk verkeer is te verklaren door beter inzicht en een coronajaar.

Andere verbeterpunten voor de overige categorieën zijn:

- Stimuleren van fietsen naar het werk, door een speciale 'fiets naar je werk-dag'
- Inzetten op afvalscheiding
- Verbeteren van de logistieke planning, b.v. door het combineren van ritten

5 | CO₂-reducerende maatregelen

CO ₂ -Reductiemaatregel
<p>SCOPE 1 - Gasverbruik (vastgoed) Realisatie nieuwbouwlocaties Harderwijk en Eelde waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is (geavanceerde isolatie, toepassing warmtepomp) Verbouwing locatie Arnhem met aandacht voor duurzaamheidsaspecten</p>
<p>SCOPE 1 - Brandstof/Mobiliteit Aanschaffen van zuinige bedrijfswagens (A- of B-label, hybride/elektrische auto) Elektrificatie van managementauto's Elektrificatie van handmaterieel Besparing brandstof door toepassen heetwater in onkruidbestrijding Elektrificatie van zelfrijdend materieel Het verder vormgeven van het registratiesysteem zodat het verbruik per materieelsoort eenvoudig uit de administratie gehaald kan worden Periodiek contact met leveranciers om de comptabiliteit van biodiesel te toetsen Het stimuleren van carpoolen naar projectlocaties Frequent onderhoud in combinatie met het controleren van de bandenspanning (Banden op spanning houden scheelt al zo'n 3% in brandstofverbruik!) Medewerkers stimuleren om actief bij te dragen aan zuinig rijden/draaien, bijvoorbeeld middels cursus Het Nieuwe Rijden/Het Nieuwe Draaien.</p>
<p>SCOPE 2 - Elektraverbruik (vastgoed) LED-verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting Realisatie nieuwbouwlocaties Harderwijk en Eelde waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is (installatie zonnepanelen) Het plaatsen van slimme tussenmeters waardoor gas- en elektraverbruik nauwkeuriger gemeten kunnen worden. Plaatsen van bewegingssensoren in en rondom kantoren</p>
<p>SCOPE 2 - Reduceren zakelijke kilometers Toepassen van video en-of teleconferencing voor management Het stimuleren van alternatieve mobiliteitsvormen zoals fietsen of het openbaar vervoer</p>
<p>Organisatorische maatregelen Toolbox en/of presentatie CO₂ beleid Cursus Het Nieuwe Rijden/Het Nieuwe Draaien geven aan medewerkers. CO₂-reductie aantoonbaar onder de aandacht brengen bij inwerktraject nieuwe medewerkers</p>

6 | Doelstellingen

De De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING SIGHT LANDSCAPING

Sight Landscaping wil in 2026 ten opzichte van het referentiejaar 2017 42% CO₂ reduceren.

Bovengenoemde doelstellingen zijn gerelateerd aan de omzet. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2022 als volgt:

Scope 1: 40% reductie in 2026 ten opzichte van 2017
 Scope 2 en BT: 95% reductie in 2026 ten opzichte van 2017

In 2019 is de oorspronkelijke doelstelling wegens een boven verwachting hoge CO₂-reductie omhoog bijgesteld. Dit jaar is er wegens hercertificering opnieuw voor een periode van 5 jaar vooruit gekeken, waar de doelstelling voor 2026 uit voort is gekomen. In hoofdstuk 7 wordt teruggeblikt op de doelstelling t/m 2022.

Aan de hand van geplande maatregelen zijn de volgende jaardoelstellingen opgesteld:

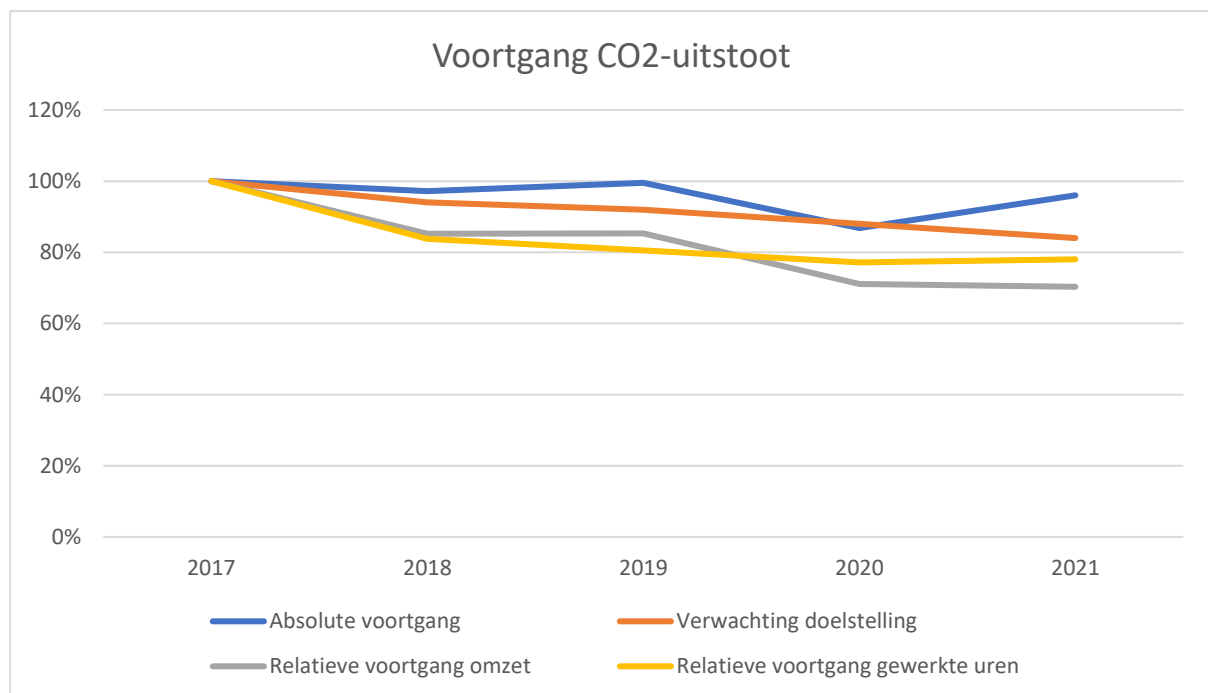
Potentiële reductie per jaar	Reductie (in %)
<i>t/m 2021</i>	30%
<i>2022</i>	2%
<i>2023</i>	4%
<i>2024</i>	2%
<i>2025</i>	2%
<i>2026</i>	2%
Totaal	42%

6.1 Subdoelstellingen

SUBDOELSTELLINGEN	
Gas- en elektraverbruik	Het inkopen van 100% groene stroom Alle kantoren minimaal energielabel C
Wagenpark	Reductie fossiele brandstoffen door aandeel wagens en machines op alternatieve brandstoffen te laten groeien
Materieel	In 2026 is 50% van het handmaterieel elektrisch In 2026 is 10% van het rijdend materieel elektrisch

7 | Voortgang

In onderstaande grafiek worden de algemene trends in de CO₂-uitstoot van SIGHT weergegeven, met 2017 als basisjaar. Daarbij wordt gekeken naar de absolute voortgang, relatieve voortgang (aan de hand van omzet & gewerkte uren). De grijze lijn is de vooraf gestelde verwachting, afgeleid van de geformuleerde doelstelling.

Figuur 2 | Voortgang van de CO₂-uitstoot.

In de grafiek is te zien dat de CO₂-reductie zowel absoluut als relatief gezien sneller gaat dan verwacht. In 2021 is de reductie (gerelateerd aan de omzet) voor het tweede jaar op rij hoger dan 20% ten opzichte van het basisjaar.

- Absolute reductie ten opzichte van 2017: 4%
- Relatieve reductie aan de hand van de omzet ten opzichte van 2017: 30%
- Relatieve reductie aan de hand van de gewerkte uren ten opzichte van 2017: 22%

Zoals te zien is de CO₂-uitstoot in 2021 toegenomen ten opzichte van 2020. Dit lag compleet in de lijn der verwachting en is vorig jaar al opgenomen in het dossier. Dit komt door de aard van de werkzaamheden en de capaciteit die nodig is voor projecten. Desalniettemin is de algemene trend positief.

6.2 Terugblik doelstelling t/m 2022

De doelstelling om in 2022 ten opzichte van 2017 20% CO₂ te reduceren is vanwege het (bijna) aflopen en de aanstaande hercertificering opnieuw tegen het licht gehouden. Bovenstaande conclusies tonen aan dat er zowel absoluut als relatief reductie is behaald.

Het uiteindelijke doel is natuurlijk een absolute reductie, maar gezien het feit dat Sight maar liefst 47% meer uren heeft gewerkt in 2021 ten opzichte van 2017 is een relatieve vergelijking in dit geval passender. Deze analyse wijst uit dat Sight in de afgelopen vier jaar erg goed bezig is geweest.

Belangrijkste mijlpalen

De elektrificering van personenauto's, bedrijfswagens, groot materieel én klein materieel is aan een opmars bezig geweest.

Het wagenpark bestaat voor 19% uit personenauto's en voor 81% uit bedrijfswagens. Hiervan zijn respectievelijk 40% en 11% elektrisch aangedreven. Ten tijde van het formuleren van deze doelstelling was dit voor beide categorieën 0%.

Op het gebied van gasverbruik is er gefocust op het isoleren van kantoorpanden, al is er relatief weinig vooruitgang te zien op basis van de analyses. Met de bouw van twee nieuwbouwpanden gaat daar zeker verandering in komen. Op het gebied van elektraverbruik koopt Sight sinds een aantal jaar Nederlandse groene stroom in, wat een mooie reductie heeft opgeleverd.

Naast de evaluatie van de voortgang van heel scope 1 en 2, is de voortgang per subdoelstelling ook uitgewerkt. Zodoende kan er beter bijgestuurd worden. Ieder jaar, tijdens de evaluatie van het reductieplan, zal hieronder per subdoelstelling de voortgang in CO₂-reductie beschreven worden. Deze voortgang wordt aangetoond op basis van de verzamelde emissiegegevens betreffende scope 1 en 2.

6.3 Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik

Voor brandstofverbruik is de doelstelling om meer wagens en machines op alternatieve brandstoffen aan te schaffen. Zo worden er steeds meer elektrische wagens en machines aangeschaft en wordt er afgetankt in Eelde met GTL. Op jaarbasis en pilots wordt continu bepaald welke wagens en machines vervangen kunnen worden. Daarnaast zijn er een aantal nieuwe elektrisch aangedreven werktuigen aangeschaft en wordt er door de toepassing van heet water bij onkruidbestrijding bespaard op het benzineverbruik.

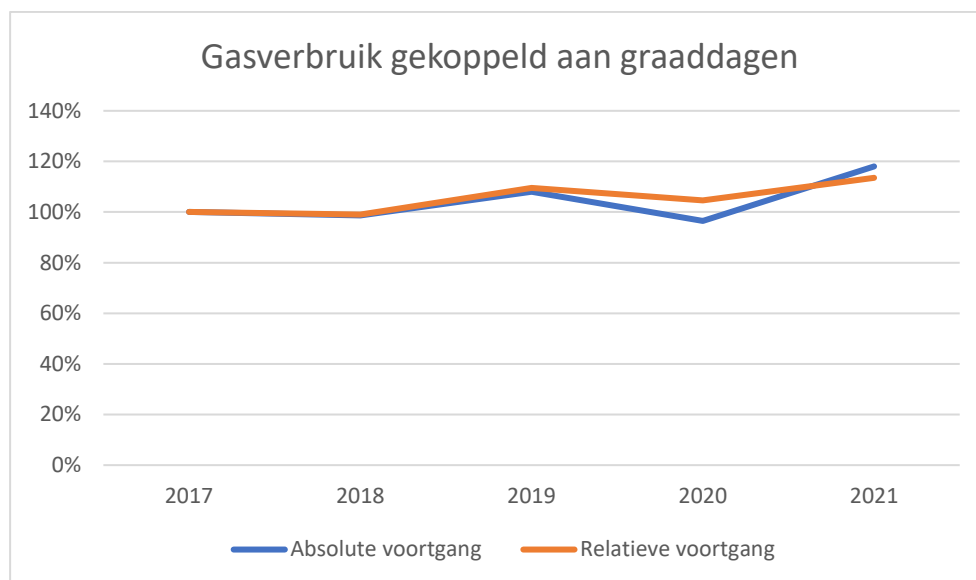
6.4 Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik

Gasverbruik is in 2021 18% toegenomen t.o.v. 2017. Zoals te zien in de onderstaande grafiek is ook het relatieve gasverbruik per graaddag iets toegenomen. Dit is echter te verklaren door de toename van het aantal locaties.

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die op SIGHT van toepassing zijn. Aangezien de panden worden gehuurd is het lastiger om maatregelen door te voeren, echter zal er, waar mogelijke, betere isolatie geplaatst worden. Dit is in 2019 bijvoorbeeld voor het pand van Harderwijk gebeurd en in 2020 met het pand in Almere (van invloed op het elektraverbruik i.v.m. gasloos pand). Ook wordt

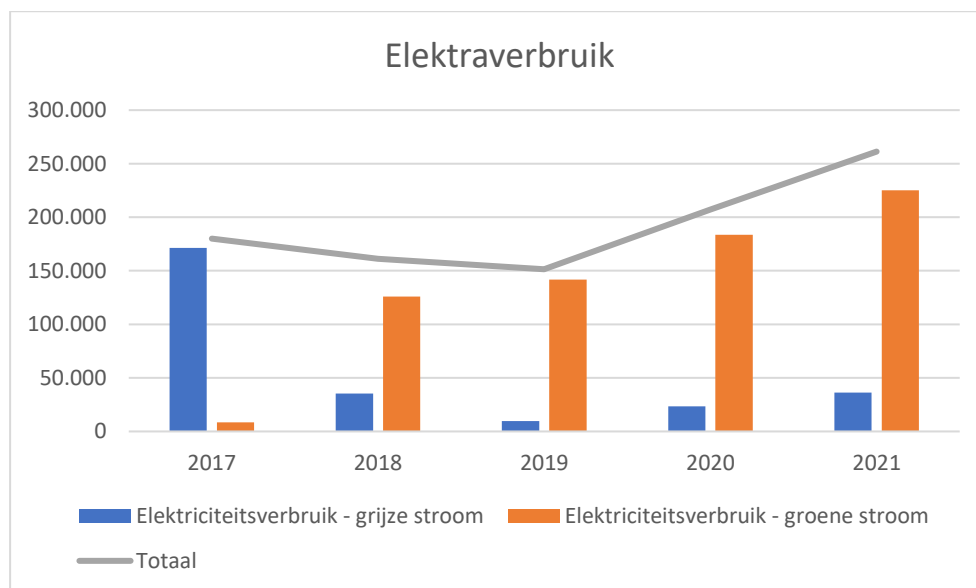
materieel met koud water gewassen en wordt met het aantrekken van nieuwe panden naar de duurzaamheid gekeken.

Zo zit de nieuwbouw voor locaties Eelde en Harderwijk momenteel in een vergevorderd stadium, waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is. Eind 2023 gaat de locatie in Harderwijk dicht, dan is het de bedoeling om gelijk in het nieuwbouwpand te trekken. De verwachting is dat dit minimaal 30% reductie op het gasverbruik zal opleveren.

6.5 Scope 2 | subdoelstelling elektraverbruik kantoren

In onderstaande grafiek is de verhouding tussen de inkoop van grijze en groene stroom te zien. Daaruit wordt duidelijk dat het elektraverbruik wel is gestegen, maar het aandeel groene stroom aanzienlijk is gegroeid. In 2020 zijn de locaties Holten en Amersfoort als laatste twee locaties toegevoegd op Hollandse Wind. Dat betekent dat SIGHT vanaf 2021 voor al haar locaties 100% groene Nederlandse stroom inkoop. De toename in absoluut elektraverbruik valt voor een groot deel te verklaren door de toename in het aantal locaties, aantal werknemers en de elektrificering van zowel het wagenpark als materieel.

6.6 Scope 3 | Subdoelstellingen ketenanalyse

Ketenanalyse materieel

	2020	2021
Gemiddelde stijging elektrisch handmaterieel	28%	37%
Gemiddelde stijging brandstof aangedreven handmaterieel	9%	12%

In de inventarisatie in H5.4.2 is te zien dat het totale aandeel elektrisch handmaterieel met 37% is gestegen. Dit is significant hoger dan de stijging in het brandstof aangedreven handmaterieel (12%). Hieruit kunnen we concluderen dat de organisatie goed op weg is om in 2026 50% van het handmaterieel elektrisch aangedreven te laten zijn. In 2020 ligt dat percentage al op 37%, gebaseerd op de materieelsoorten die binnen de scope van deze doelstelling vallen.

Daarnaast is er ook gewerkt aan het aandeel elektrisch rijdend materieel. Recent is een volledig elektrisch aangedreven grasmaaier (MeanGreen) aangeschaft, een volledig elektrische werktuigdrager t.b.v. onkruidbestrijding hete lucht (AllTrec), een Clubcar en een derde Goupil elektrotruck.

Ketenanalyse groenafvalverwerking

Vorig jaar was het kwantificeren van de CO₂-reductie in groenafvalverwerking nog niet mogelijk, omdat hiervoor nog processen in gang moesten worden gezet. Dit jaar is er intern besproken welke projecten het meest geschikt zijn voor alternatieve groenafvalverwerking en daarmee de focus genieten. Voor deze projecten is dan ook geïnventariseerd om welke hoeveelheden groenafval en alternatieve verwerkingsmethoden het gaat. In hoofdstuk 5.4.4 wordt per reductiestrategie, beschreven in de ketenanalyse, beschreven wat de inzichten en acties zijn geweest in 2021.

Op perceel Havelte, onderdeel van het RVB-project, is in 2021 402.751 kg groenafval op een alternatieve methode verwerkt. Bij normale verwerking zou dit 5,8 ton CO₂ uitstoten, in dit geval draagt het groenafval bij aan CO₂-vermindering door o.a. open compostering. Dit is slechts een voorbeeldproject, alternatieve verwerking gebeurt op meerdere projecten, maar wordt niet overal goed bijgehouden. Het totale gewicht aan groenafval dat naar Hooijer is gebracht voor alternatieve verwerking is 260 ton, in de oude situatie goed voor 3,8 ton CO₂.

7 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

7.2 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor SIGHT is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management. Aangezien SIGHT al aan een twee initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

7.3 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

7.4 Lopende initiatieven

5.1.1 Initiatief Stichting Nederland CO₂ Neutraal

Door Sight Landscaping wordt deelgenomen aan het initiatief Nederland CO₂ Neutraal. Dit initiatief richt zich op het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO₂-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk. Zij doet dit middels vierjaarlijkse middagprogramma's en het faciliteren van werkgroep bijeenkomsten. Onderstaand treft u een overzicht van het jaarlijks budget voor het initiatief Nederland CO₂ Neutraal aan.

Om deze deelname te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- ✓ Intentieverklaring Nederland CO₂ Neutraal
- ✓ Verslagen werkgroep Wagenparkbeheer
- ✓ Verslagen bijeenkomsten Nederland CO₂ Neutraal

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2021:

INITIATIEF	TYPE BIJDRAGE	JAARLIJKS BEDRAG	BEWIJSLAST
Inzet medewerkers	16 uur (€ 100,- per uur)	€ 1.600,00	Inzet medewerkers
Contributie	Jaarlijks	€ 997,00	Contributie
TOTALE KOSTEN		€1.597,-	

Tabel 3: Begroting **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** voor sector- en keteninitiatieven

Bovenstaande deelnames worden jaarlijks geëvalueerd en besproken in de directiebeoordeling. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.

5.1.2 Initiatief Bedrijven Kring Harderwijk

In 2015 is SIGHT aangesloten bij Bedrijven Kring Harderwijk. De Regiomanager heeft zitting in de werkgroep "Duurzaamheid". Deze werkgroep heeft tot doel het bewustzijn omtrent duurzaamheid te vergroten en gezamenlijk komen tot een aantal, relatief eenvoudige, in en uit te voeren maatregelen voor ondernemers. Middels de site van de bedrijvenkring wordt e.e.a. gecommuniceerd.

INITIATIEF	TYPE BIJDRAGE	JAARLIJKS BEDRAG	BEWIJSLAST
Inzet medewerkers	16 uur (€ 100,- per uur)	€ 1.600,00	Inzet medewerkers
Contributie	Jaarlijks	€ 0,00	Contributie
TOTALE KOSTEN		€ 1.600,-	

Genoemde initiatieven zijn er met name op gericht om de CO2 uitstoot te reduceren. Daarnaast kan gekozen worden voor maatregelen c.q. aanpassingen waarbij een verhoogde opname van CO2 en fijnstof uit de omgeving wordt gerealiseerd.

Zo is SIGHT bijvoorbeeld jaarlijks actief betrokken bij de landelijk boomfeestdag. Tijdens deze dag worden in diverse gemeenten bomen geplant. SIGHT stelt bomen beschikbaar die door scholieren uit betreffende gemeente geplant worden. Naast bomen stelt SIGHT ook medewerkers, materieel en overige materialen beschikbaar om het planten en het aanslaan van de bomen te optimaliseren.

Overige, met name maatschappelijk gerelateerde initiatieven (MVO) zijn en worden gepubliceerd op www.fira.nl. FIRA voorziet als platform in een digitaal register waarbinnen aangesloten bedrijven hun MVO-prestaties (waaronder keteninitiatieven m.b.t. CO2-reductie) zichtbaar kunnen maken aan (potentiële) opdrachtgevers. FIRA verifieert en controleert opgevoerde informatie zodat een betrouwbare weergave van initiatieven ontstaat. FIRA bevordert hiermee transparantie. (3.D.1). SIGHT heeft in het FIRA platform een Basic Report opgesteld.

Wanneer men inhoudelijke verdere informatie m.b.t. genoemde initiatieven verlangd, kan men contact opnemen met:

Regiomanager	0341-436 436
KAM-coördinator	0341-436 436

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan 'Sight Landscaping B.V.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Bas de Gooijer, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO2-BELEID N5
Datum:	15-11-2022
Versie:	1.0
Verantwoordelijke manager:	Hendri Hoogebeen

Handtekening autoriserende manager:
